

מנהיגות

שעורי ספרות.

במרכז עבודה זז- מנהיגים.

יש לענות על המטלות במחברת ספרות, תוך ציון מדויק של מספר השאלה.

אז הנה כמה תכונות נדרשות לאדם הנקרא מנהיג:

- מוביל ומכוון
- פותר סכסוכים
- בעל חזון (מנסה לדעת מה טומן העתיד)
- מבחין בין עיקר לטפל
- מכבד את אנשיו
- אינו מפלה בין אנשיו
- מקבל החלטות נבונות
- מתפקד במצבי לחץ
- מציב מטרות ברורות
- ודרך פעולה מתאימה
- קשוב לאנשיו
- בעל כושר שכנוע
- משמש דוגמא אישית
- מנסה לכלול אחרים
- בפעילות
- חושב בבירור ולא רק ע"פ תחושות
- נאמן לעקרונותיו
- יכול להתפשר, כאשר נדרש לכך
- בעל כושר ניהול וארגון
- משמעת עצמית/ פנימית
- צנוע
- מציאותי
- מפעיל שיקול דעת
- מגן על אנשיו
- עוזר בעת מצוקה
- מרסן תגובות אישיות
- שופט בצדק
- יוזם
- אחראי
- חרוץ
- אנושי
- סמכותי
- מגלה אמפטיה
- (איכפתיות) כלפי אנשיו
- בעל בטחון עצמי

לב לדעת

ידע מצמיח תנוף

רשימה ארוכה, נכון?

מנהיג- הגדרה

מנהיג הוא מישהו אשר מוביל קבוצה מסוימת למטרה מסוימת, לטובת הצבור או הקבוצה ולא לעצמו.

מנהיג נבחר או מתמנה להוביל את הקבוצה אל המטרה, אחרת לא ימשיך בתפקידו.

מנהיג הוא אדם אשר הצבור מאמין שהוא יכול להוביל אותו אל המטרות.

בואו נתחיל במשימות.

א. בוחנים את עצמנו.

1. אילו תכונות מנהיגות יש לכם? (בחרו מהרשימה לפחות 6 תכונות והדגימו את ביטוייה של התכונה במעשיכם.)
2. אילו תכונות מנהיגות אין לכם? (בחרו מהרשימה 4 תכונות שאין לכם, וספרו מה מונע מכם לרכוש תכונות אילו.)
3. ספרו על מקרה בו הייתם מנהיגים. (מהו האירוע, כיצד נהגתם, את מי "הובלתם".....)
4. ספרו על מקרה בו הייתם מונהגים. (מהו האירוע, מי הנהיג אתכם, האם סמכתם עליו?)

ידע מצמיח תנוך

ב. נתוח אירועים

אירוע 1

דוד החליט שהוא מאמן את הבנים בכתה לטורניר כדורסל. במשך שבועיים. בשעות אחה"צ אימן דוד את קבוצתו. לדעתו הם היו מוכנים לנצחון הצפוי. ביום שלפני המשחק המכריע, החליט דוד לקחת את קבוצתו לבילוי. ביום המשחק הפסידה קבוצתו של דוד.

1. אילו תכונות מנהיגות נתגלו אצל דוד? (העזרו ברשימה ותנו הוכחה לכל תכונה)
2. מי אשם, לדעתכם, בהפסד? מדוע?
3. האם דוד ראוי להישאר מאמן, גם בעונה הבאה? הביעו דעה מנומקת.
4. מהן המלצותיכם לדוד?

אירוע 2

כאשר הגיעה מיכל לבית הספר, ראתה תלמידים רבים מתגודדים (מתאספים) ליד לוח המודעות.

"מה קרה?" שאלה את יוסי.

"דן החליט להתמודד על תפקיד יושב ראש מועצת התלמידים" ענה לה יוסי

"מה פתאום הוא רוצה להיבחר? אמנם זה נכון שהוא מאוד מקובל, והוא 'אחד מהחבר'ה' אבל זה לא אומר שהוא יצליח בתפקיד" ענתה מיכל.

"אני בכל זאת אבחר בדן." אמר יוסי "הוא הבטיח שאם ייבחר, הוא יבדוק מה החבר'ה באמת רוצים ויארגן פעילויות. כך שכולם יהיו מרוצים"

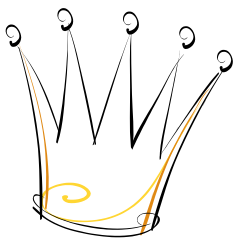
"אני אבחר בענת" אמרה מיכל "היא אמנם פחות מקובלת, אבל היא הבטיחה לטפל בנושאים רציניים, כמו אלימות בבית הספר."

לב לדעת

ידע מצמיח תנוך

"אבל אין לה שום סיכוי להשפיע. היא לא מנסה לשכנע" טען יוסי "היא תמיד עושה רק מה שהיא רוצה. בכלל לא אכפת לה מה אנחנו חושבים או אהבים"

" לא תמיד אפשר להתחשב בדעתו של כל אחד. עד שיוסי ישאל כל אחד מהתלמידים מה הוא רוצה, יגיע סוף השנה" ענתה מיכל.

1. אילו תכונות מנהיגות מתגלות אצל דן?

2. אילו תכונות מנהיגות מתגלות אצל ענת?

3. מהם חסרונותיו של דן, כמנהיג?

4. מהם חסרונותיה של ענת, כמנהיגה?

5. הביעו דעתכם, מי מבין המועמדים ראוי להבחר?

6. הוכיחו מנהיגות של כל אחד מהצדדים ע"פ הנאמר בהגדרת תפקיד המנהיג.

ג. הערכת מנהיגותו של.....

על פי ההגדרה, עליכם לבחור מנהיג תרבות מימינו (זמר/ת, דוגמן/ית, משורר/ת, סופר/ת, שחקן/ית, ...)

הוכיחו שהוא/היא מתאימים להיות מנהיגים לילדים בגילכם. (עליכם לספר על מעשי ה"מנהיג" הנבחר שלכם, על תכונות מנהיגות המתגלות במעשיו, על הדוגמא האישית שהוא מציב.....)

ידע מצמיח תנוך

ד. ניתוח ספורים קצרים מהמקראה

קראו את הספורים וענו על המשימות הנלוות לכל ספור.

דוד המלך/ יוסי מרגלית (עמ' 25-27 במקראה הישנה, מצורף בהמשך)

1. מאילו תכונות מנהיגות של דוד מתפעל המספר?
2. מדוע המספר מוכן להיות מונהג ע"י דוד? (להיות עבדו)
3. איזה אירוע גרם למספר לראות את דוד כמלך "רע"?
4. הוכיחו שדוד לא דאג למונהג שלו, אלא לעצמו, ע"פ הגדרת המנהיג.

שיירה במדבר/ מחמוד תימור (עמ' 294-295 במקראה הישנה)

1. אילו תכונות מנהיגות מתגלות אצל השיח' הבדווי?
2. מדוע השיח' דואג לאמריקאי?

ה. ניתוח דמות מיקראית

בשעורי תנ"ך ננתח את דמויותיהם של שאול ודוד, מלכי ישראל, ע"פ מטלות בכתה.

לב לדעת

ידע מצמיח תנופה

החבר שלי, דוד / יוסי מרגלית

כְּשֶׁהֲצִיעַ לִי דָוִד שְׂיִהְיֶה חֵבֵר שְׁלִי וַיִּגֵּן עָלַי, שְׂמַחְתִּי מְאֹד. דָּוִד חָזַק מְכֹל יְלָדֵי הַכֶּתֶה, וְטוֹב לְהִיּוֹת הַחֵבֵר שֶׁל הַחָזֵק. אִם אֲנִי חֵבֵר שֶׁל יְלָד חָזֵק, הוּא לֹא יִתֵּן שְׂיִלְדִים יְכוּ אוֹתִי.

אִם דָּוִד חֵבֵר שְׁלִי וַיִּמְגֵן עָלַי, גַּם אֲנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּשָׂבִילוֹ כָּל מִינֵי דְבָרִים. לְמִשָּׁל כַּאֲשֶׁר אָנוּ מְשַׁחֲקִים בְּחֵצֵר, הוּא נוֹתֵן פְּקֻדָּה וְאֲנִי מְבִיא מֶה שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ.

יוֹם אֶחָד בַּהַפְסָקָה הַגְּדוֹלָה, בָּא אֵלַי דָּוִד וְאָמַר לִי שְׂאֵלְךָ לְהַחֲרִים בְּשָׂבִילוֹ מִן הַגְּלוֹת שֶׁל חֲזִי. חֲזִי הוּא הַמְצָלִיחַ בְּגְלוֹת יוֹתֵר מְכֹל הַיְלָדִים. הוּא תָּמִיד בָּא עִם שְׂתֵי קַפְסָאוֹת מְלֵאוֹת גְּלוֹת.

- לְהַחֲרִים גְּלוֹת אֶצֶל חֲזִי? - אָמַרְתִּי לְדָוִד, - אָסוּר!

- לְחֲזִי לֹא חָשׁוּב. יֵשׁ לוֹ יוֹתֵר מְדִי. אֲנִי הַחֵבֵר שֶׁלְךָ

וְאֵתָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מֶה שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ.

בָּאתִי לַכֶּתֶה. הַכֶּתֶה הִיְתָה רִיקָה. חֲשַׁבְתִּי, לָמָּה לֹא

אָבִדְךָ וְאָרְאָה אִם בְּאֵמֶת יֵשׁ לְחֲזִי גְלוֹת?

אֲנִי רַק חֲשַׁבְתִּי מִחֲשָׁבוֹת, אָבֵל בֵּינְתִים הִתְהַלְכּוּ

הַרְגָלִים שְׁלִי וְכָבֵר עֲמַדְתִּי לְיַד הַיְלָקוּט שֶׁל חֲזִי. סִתַּם

כָּכָה לָקַחְתִּי אֶת הַיְלָקוּט וּפְתַחְתִּי אוֹתוֹ, וְכָבֵר

הִתְגַּלְגְּלוּ גְלוֹת אַחַדוֹת עַל פְּנֵי הַכֶּתֶה. וּפְתָאוּס פָּרַץ

לב לדעת

ידע מצמיח תנוף

עזרא, החבר הכי טוב של חזי. הוא רץ החוצה וקרא
לילדים.

כל הילדים פרוצו פנימה ותכף התחלתי לקבל מכות.
אפלו לא נסיתי להחזיר. מה אני נגד כל הכתה? אבל
התחלתי לצעק:

” דוד, דוד!”

הייתי בטוח שהוא יבוא להגן עלי.

ודוד באמת בא. אבל הוא לא עשה כלום. הילדים ראו
כי אין כל סכנה, והתחילו להכות אותי שוב.

- דוד, אני לא מסכים! צעקתי, - אני חבר שלך, תגן
עלי!

- אתה גנב ולא יותר! - ענה דוד.

- תדעו לכם שהוא שלח אותי, אמרתי לילדים -
הוא דרש ממני שאגנב בשבילו!

- טפש! צחק דוד, אני רק עשיתי צחוק, ואתה
הולך וגונב!

ומי יודע מה היה הסוף, לולא צלצל הפעמון
והמורה נכנסה. אחרי השעור החזרתי לחזי את כל
הגלות ונשבעתי כי לא נשארה אצלי אף אחת.
כמוכן, מאז לא היה עוד דוד חבר שלי. הבנתי
שהוא לא היה מעולם חבר באמת.